

Református Szemle

Az Erdélyi Református Egyházkerület
a Királyhágómelléki Református Egyházkerület
és az Evangélikus–Lutheránus Egyház
hivatalos lapja

Százötödik évfolyam
2012. november–december

6

Református Szemle

Alapítás: 1907

Kéthavonta megjelenő teológiai tudományos folyóirat
Kiadja az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa

FŐSZERKESZTŐ

Dr. ADORJÁNI ZOLTÁN
email: adorjani@proteo.hu, tel.: 0744-989-052

FELELŐS SZERKESZTŐ

Dr. BUZOGÁNY DEZSŐ
email: buzogany@proteo.hu, tel.: 0744-254-208

MUNKATÁRSAK

Dr. Balogh Csaba
Dr. Geréb Zsolt
Dr. Kolumbán Vilmos József
Dr. Kovács László Attila
Dr. Molnár János
Dr. Pásztori-Kupán István

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

THEOLOGIA BIBLICA

Dr. Herczeg Pál (Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara – HU)
Dr. Marjovszky Tibor (Debreceni Református Hittudományi Egyetem – HU)

THEOLOGIA PRACTICA

Dr. Fekete Károly (Debreceni Református Hittudományi Egyetem – HU)
Dr. Fekete Csaba (Debreceni Református Hittudományi Egyetem – HU)

THEOLOGIA SYSTEMATICA

Dr. Szűcs Ferenc (Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara – HU)
Dr. Fazakas Sándor (Debreceni Református Hittudományi Egyetem – HU)

HISTORIA ECCLESIAE

Dr. Dienes Dénes (Sárospataki Református Hittudományi Akadémia – HU)
Dr. Ferenc Postma (Vrije Universiteit Amsterdam – NL)

ISSN 0254-4458

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 400079 Kolozsvár, Király utca (str. I. C. Brătianu) 51. sz.

Telefon: 0264-592-453

Bankszámla: BCR Cluj – RO66RNCB0106026604570001

Megrendelés: e-mail: iratterjesztes@reformatus.ro

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület Misztótfalusi Kis Miklós
Sajtóközpontjának nyomdájában

THEOLOGIA BIBLICA

Fekete Csaba: *Bél és a Sárkány kézíratos fordítása a 16. századból* 551

THEOLOGIA PRACTICA

Literáty Zoltán: *Jézus „válasz-politikája”. A Mk 10,1–12 homiletikuma* 560

Nagy Sarolta: *Az ünnep titkai. Rembrandt: A pásztorok imádása című festmény üzenete* 574

THEOLOGIA SYSTEMATICA

Rezi Elek: *A tömegkommunikáció, a média hatásainak erkölcsi dilemmái* 580

HISTORIA ECCLESIAE

Ferenc Postma: *In tantis mundi tumultibus... A Franekerben tanult magyarok legkorábbi emlékkönyvi bejegyzései: öt inscriptio Michaël Corvinius Album Amicorumában (1624)* 589

Bellágh Rózsa: *Bod Péter püspökei a Smirnai Szent Polikárpus című egyháztörténeti műben* 599

Commemoratio

Hermán M. János: *Dávid Gyula kézfogása. A 110 éve született d. dr. Dávid Gyula emlékére* 610

D. dr. Dávid Gyula irodalmi munkássága (összeállította Adorjáni Zoltán) 617

Balogh Béla: *Dr. Geréb Pál (1912–1991) teológiai professzor emlékezete* 624

Dr. Geréb Pál irodalmi munkássága (összeállította Adorjáni Zoltán) 627

VARIA

Novum

Adorjáni Zoltán: *Coetus Theologorum, Sárospatak, 2012. július 24–27.* 631

Cs. Molnár János: *A felvidéki református egyház jövőképe. Múltunk és perspektívánk* 632

Márkus Mihály: *Magyar református egyházi jövőkép* 639

Fekete Károly: *Szubjektív adalékok a 21. századi lelkészképzéshez* 642

Német Dávid: *Lelkészképzés a 21. században* 647

Vladár Gábor: *A 21. század lelkészképzése* 650

Ferencz Árpád: *Természetteológia és/vagy ökoteológia?* 656

Adorjáni Zoltán: *D. dr. Juhász Tamás a Sárospataki Református Teológiai Akadémia tiszteletbeli professzora* 666

Juhász Tamás: *Kép és bálvány. A második parancsolat az ige egyházában* 668

A Református Szemle CV. évfolyamának, 2012 tartalomjegyzéke 677

THEOLOGIA BIBLICA

Csaba Fekete: <i>A 16th Century Manuscript Translation of the History of Bel and the Dragon</i> Bel und der Drache. <i>Handschriftliche Übersetzung aus dem 16. Jahrhundert</i> <i>La traduction manuscrite de 16e siècle de Bel et le Dragon</i>	551
---	-----

THEOLOGIA PRACTICA

Zoltán Literáty: <i>Jesus about Divorce. How Can We Preach about Mark 10,1–12</i> <i>Jesu „Scheidungspolitik“ Das Homileticum des Bibeltextes Markus 10,1–12</i> <i>La »politique de divorce« de Jésus. L'homilétique de Marc 10, 1–12</i>	560
Sarolta Nagy: <i>Az ünnep titkai. Rembrandt: A pásztorok imádása című festmény üzenete</i> <i>Secrets of the Feast. The message of Rembrandt: "The Adoration of the Shepherds"</i> <i>Das Geheimnis des Festes. Die Botschaft des Gemäldes: Die Anbetung der Hirten von Rembrandt</i> <i>Les secrets de la fête. Le message de l'Adoration des bergers de Rembrandt</i>	574

THEOLOGIA SYSTEMATICA

Elek Rezi: <i>The Ethical Dilemmas of Mass Media Effects</i> <i>Die Massenmedia, die moralischen Dilemmas ihrer Wirkung</i> <i>Les dilemmes éthiques de la communication de masse et des effets des médias</i>	580
--	-----

HISTORIA ECCLESIAE

Ferenc Postma: <i>In tantis mundi tumultibus... The Earliest Album Entries of Hungarian Students</i> <i>in Franeker: Five Inscriptions in Michael Corvinus' Album Amicorum (1624)</i> <i>In tantis mundi tumultibus... Die frühesten Album-Beiträge ungarischer Hand aus Franeker:</i> <i>Fünf Eintragungen im Album Amicorum von Michael Corvinus (1624)</i> <i>In tantis mundi tumultibus... Les premières inscriptions des étudiants hongrois de Franeker dans l'Album</i> <i>Amicorum de Michael Corvinus en 1624 - cinq inscriptions</i>	589
Rózsa Bellágh: <i>Bishops in Péter Bod's Church Historical Work Entitled Holy Polycarp of Smyrna</i> <i>Bischöfe im kirchengeschichtlichen Werk Der Heilige Polikarpus von Smirna von Péter Bod</i> <i>Les évêques de Péter Bod dans l'oeuvre d'histoire ecclésiastique intitulé Saint Polycapre de Smyrne</i>	599

Commemoratio

János Hermán M.: <i>Gyula Dávid's Handshake. Remembering the 110th Anniversary</i> <i>of Dr. Gyula Dávid, dr. h. c.'s Birth</i> <i>Gyula Davids Händedruck. In memoriam D. Dr. Gyula Dávid an seinem 110 jährigen Geburtstag</i> <i>La poignée de main de Gyula Dávid. Au 110e anniversaire de la naissance de Dr. Gyula Dávid, dr. h. c. ...</i>	610
<i>Dr. Gyula Dávid's Literary Work (by Adorjáni Zoltán)</i> <i>Dr. Gyula Dávid's literarische Tätigkeit (zusammengestellt von Zoltán Adorjáni)</i> <i>L'oeuvre littéraire de Dr. Gyula Dávid (rassemblée par Zoltán Adorjáni)</i>	617
Béla Balogh: <i>In Memoriam Dr. Pál Geréb, professor of theology</i> <i>In memoriam Professor der Theologie Dr. Pál Geréb (1912–1991)</i> <i>La mémoire du professeur de théologie dr. Pál Geréb</i>	624
<i>Dr. Pál Geréb's Literary Work (by Adorjáni Zoltán)</i> <i>Die literarische Tätigkeit von Dr. Pál Geréb (zusammengestellt von Zoltán Adorjáni)</i> <i>L'oeuvre littéraire de dr. Pál Geréb (rassemblée par Zoltán Adorjáni)</i>	627

VARIA

Novum

Zoltán Adorjáni: <i>Coetus Theologorum, Sárospatak, 24–27 July 2012</i> <i>Coetus Theologorum, Sárospatak 24–27 Juli 2012</i> <i>Coetus Theologorum, Sárospatak, 24–27 juillet 2012.</i>	631
János Cs. Molnár: <i>A Glimpse into the Future of the Reformed Church in the Hungarian Highlands.</i> <i>Our Past and Perspectives</i> <i>Das Zukunftsbild der reformierten Kirche in Oberungarn. Unsere Vergangenheit und Perspektiven</i> <i>La vision d'avenir de l'Église Réformée Hongroise de Slovaquie. Notre passé et nos perspectives</i>	632
Mihály Márkus: <i>Future Perspectives of the Hungarian Reformed Church</i>	639
<i>Ungarisch-reformiertes kirchliches Zukunftsbild</i> <i>La vision d'avenir de l'Église Réformée Hongroise</i>	
Károly Fekete: <i>Subjective Addenda to the 21st century Minister Training</i> <i>Subjektive Beiträge zur Pfarrbildung im 21. Jahrhundert</i> <i>Ajouts subjectifs à la formation des pasteurs dans le 21e siècle</i>	642
Dávid Német: <i>Minister Training in the 21st Century</i> <i>Pfarrbildung im 21. Jahrhundert</i> <i>Formation des pasteurs dans le 21e siècle</i>	647
Gábor Vladár: <i>The Minister Training of the 21st Century</i> <i>Pfarrbildung des 21. Jahrhunderts</i> <i>La formation des pasteurs dans le 21e siècle</i>	650
Árpád Ferencz: <i>Natural Theology and/ or Eco-Theology?</i> <i>Naturtheologie und/ oder Ökotheologie?</i> <i>Théologie naturelle et/ ou écothéologie?</i>	656
Zoltán Adorjáni: <i>Dr. Tamás Juhász dr. h. c. became an Honorary Professor</i> <i>of the Reformed Theological Academy of Sárospatak</i> <i>D. Dr. Tamás Juhász Professor ist Ehrenprofessor der Reformierten Theologischen Akademie</i> <i>zu Sárospatak geworden</i> <i>Dr. Tamás Juhász docteur honoris causa, professeur honoraire de l'Académie Théologique Réformée</i> <i>de Sárospatak</i>	666
Tamás Juhász: <i>Image and Idol. The Second Commandment within the Church of the Word</i> <i>Bild und Götzenbild. Das zweite Gebot in der Kirche des Wortes</i> <i>Image et idol. Le deuxième commandement dans l'Église de la Parole</i>	668